

reice

recursos web per a la igualtat i la convivència

"Programa finançat pel Ministeri d'Educació, Cultura i Esport"

recursos web
per a la igualtat
i la convivència

EQUIPS DE MEDIACIÓ

FITXA DEL RECURS

"Programa finançat pel Ministeri
d'Educació, Cultura i Esport"

FITXA DEL RECURS

EQUIPS DE MEDIACIÓ

DESCRIPCIÓ, QUÈ ÉS?

La mediació és una eina per a prevenir i abordar conflictes, amb la qual l'alumnat participant adquireix protagonisme i aprén una sèrie d'habilitats que li permet resoldre els seus problemes a través del diàleg. És una negociació estructurada i guiada per una tercera persona, que facilita el procés de comunicació, ajudant a les parts a definir clarament el seu problema, a comprendre els interessos de cadascuna, i a generar opcions dirigides cap a un possible acord o, almenys, cap a un major enteniment.

Durant el procés de mediació, les parts tenen l'oportunitat d'explicar el seu punt de vista, les seues preocupacions, necessitats i interessos, proporcionant-los ocasió per a esplaiar els seus sentiments i sentir-se escoltades. Les persones mediadores no imposen una solució al problema, són les parts les que mantenen sempre la responsabilitat de prendre la seua pròpia decisió.

La finalitat d'aquest procés és la transformació de les situacions conflictives en oportunitats d'aprenentatge. Es tracta d'aprofitar els conflictes que sorgeixen de forma natural en l'entorn amb la finalitat de gestar un diàleg interpersonal sense crits ni mutismes (Boque, 2005). Les fases de la mediació permeten als participants comprendre i interioritzar l'ocorregut i les conseqüències que té en les seues relacions. Aquest és un dels avantatges més evidents davant de mètodes disciplinaris en els quals, la majoria de les vegades, l'única cosa que interioritza l'alumnat són les conseqüències que la seua conducta té des d'un punt de vista particular.

No solament és positiva la reflexió que comporta sobre el conflicte, sinó també l'aprenentatge d'habilitats interpersonals com **l'escolta activa, l'empatia o la cerca conjunta de solucions**, que promouen actituds de col·laboració, respecte i comprensió cap als altres. Tot l'esmentat és necessari per a aconseguir una bona convivència i un clima escolar favorable per a qualsevol aprenentatge.

La mediació és, aleshores, un procediment de prevenció i de resolució dels conflictes. Com a prevenció, en la mesura que potencia i transmet els valors del diàleg, la cooperació i el respecte. A més a més, permet tant a les persones directament implicades com als observadors (en realitat, a tot l'alumnat del centre) un protagonisme actiu en el reconeixement de la seua singularitat i la de l'altre. Posa en joc la capacitat de comprensió i empatia, així com de comunicació i autoregulació.

Com a procediment de resolució de conflictes compleix, àmpliament amb "les tres R de Galtung": reconciliació, reconstrucció i resolució (Galtung, J., 1998), que permeten no solament superar la situació conflictiva sinó evitar que evolucione manifesta o soterradament de forma negativa.

La mediació escolar com a estratègia de resolució de conflictes apareix recollida en els Estatuts Europeus per als Centres Educatius Democràtics sense violència, iniciativa del Consell Europeu:

"En un centre educatiu democràtic, els conflictes són resolts en estreta col·laboració amb tots els membres de la comunitat educativa, d'una manera constructiva i sense violència. Tot centre educatiu té personal i alumnes preparats per a prevenir i solucionar els conflictes a través d'actuacions de mediació i consens".

COM ES REALITZA?

El present programa parteix del model utilitzat àmpliament amb l'alumnat de secundària (Torrego, JC 2000). Els passos s'han reduït i simplificat adequant-ho a l'ensenyament del procés de mediació per a l'alumnat de **5é -6é d'educació primària**. En aquest sentit, els materials que presentem també són d'utilitat en els **primers cursos de l'etapa de secundària** i quan els participants tenen un coneixement i ús limitat de l'idioma.

Les **cinc fases habituals s'han reduït a tres** i s'ha realitzat un còmic que serveix com a guia i permet seguir tot el procés:

- ▶ **1a fase «Què ens ha passat?»:** On el més important en aquesta primera fase és la creació del context adequat que possibilita la comunicació
- ▶ **2a fase «Explica-m'ho»:** L'alumnat explica les seues versions del conflicte fins a arribar a una versió compartida. El centre d'atenció és el conflicte, aclarir quin és el problema.
- ▶ **3a fase «Arreglem-ho»:** Centrada en l'acord. Les parts proposen solucions i la persona mediadora ajuda a superar punts morts, valorar les possibilitats reals de cada alternativa i aclarir l'acord.

El **material que constitueix el programa és el següent:**

- ✓ Un **pòster** on es presenta una visió general del procediment, que servisca de material de suport en el moment de presentar la mediació a l'alumnat i que pugua tenir-ho com a referència a l'aula.
- ✓ Un **còmic** com a orientació per a realitzar la mediació i l'aprenentatge de les diferents fases del procediment.
- ✓ Una **guia** per al professorat amb orientacions sobre com ensenyar i utilitzar la mediació.

QUAN I PER A QUÈ S'UTILITZA?

Els tipus de conflictes en els quals hem obtingut millors resultats són aquells on s'ha donat un **xoc d'interessos, malentesos i dificultats o pèrdua de la comunicació** (amistats deteriorades, exclusió d'algun membre del grup, conductes ofensives, agafar coses sense permís...). En les situacions d'assetjament o comportaments violents ens semblen més adequats altres procediments (Responsabilitat compartida, No inculpació, Accions restauratives...).

La mediació és una tècnica que implica un bon coneixement de la tipologia i resolució de conflictes, així com del procés comunicatiu i dialògic, per la qual cosa requereix una formació adequada per a la seua engegada i aplicació.

LIMITACIONS

És el mètode més adequat per a la resolució de conflictes quan cadascuna de les parts té la maduresa suficient per a escoltar, posar-se en lloc de l'altre i seguir compromisos.

Tampoc podem esperar que amb el procés de mediació puguen adquirir-se conductes que ambdues o alguna de les parts implicades estiguen lluny de posseir, com seria el pretendre un comportament asser-tiu en un cas de greu retraïment social, o ser capaç d'inhibir comportaments impulsius quan hi ha una in-capacitat generalitzada d'autocontrol.

Així doncs, si no es donen certes condicions, la mediació no serà la millor manera d'abordar els conflic-tes entre l'alumnat, però és un instrument de gran valor educatiu que, quanta més experiència en la seua aplicació, més possibilitat d'èxit en situacions de major complexitat.

INVESTIGACIONS I DOCUMENTACIÓ

- BOQUÉ, M.C. (2005). *Mediación escolar, un desafío a la violencia. La mediación. Una estrategia para abordar el conflicto*. Barcelona, Graó.
- GARCÍA RAGA, L.; CHIVA SANCHÍS, I.; MORAL MORA, A.; RAMOS SANTANA, G.:(2016). *Fortalezas y debilidades de la mediación escolar desde la perspectiva del alumnado de educación secundaria*. *Pedagogía Social. Revista Interuniversitaria*, 203-215.
- GALTUNG J. (1998). *Tras la violencia, 3R: reconstrucción, reconciliación, resolución*. Gernika. Gernika Gogoratuz.
- LEDERACH, J.P. (1996) *Mediación*. Documento nº 8. *Gernika Gogoratuz*
- ORTEGA, R.(2000). *Educación para prevenir la violencia*. *Aprendizaje, Antonio Machado Libros*. Madrid.
- TORREGO, J.C. (COORD.) (2000). *Mediación de conflictos en Instituciones educativas. Manual para la formación de mediadores*. Madrid. Narcea.
- USÓ, I.; VILLANUEVA, L.; Y ADRIÁN, J.A. (2016). *El impacto de los programas de mediación entre iguales para prevenir conductas de acoso escolar en los centros de secundaria*, *Infancia y Aprendizaje*, 39:3, 499-527.

CENTRES QUE HO HAN IMPLEMENTAT

Ací tenim un recull de centres que disposen d'equips de mediació, entre altres són:

Equip Convielx.

[Http://Www.Convielx.Es/Contacto/](http://Www.Convielx.Es/Contacto/)

IES Cayetano Sempere, ELX

IES Joanot Martorell, ELX

IES L'Assumpció, ELX

IES La Foia, ELX

IES La Torreta, ELX

IES Misteri D'elx, ELX

IES Montserrat Roig, ELX

IES Nit De L'Albà, ELX

IES Pere Ibarra, ELX

IES Severo Ochoa, ELX

IES Sixto Marco, ELX

IES Torrellano, ELX

IES Tirant Lo Blanch, ELX

IES Victoria Kent, ELX

IES Carrús, ELX

[IES Miralcamp Vila-Real](#)

[IES Francesc Ribalta de Castelló](#)

IES Benlliure, Valencia. [WEB](#)

[IES Rafelbunyol](#)

IES Ballester Gozalvo

[IES Molí del Sol](#), Mislata

IES Campanar, Valencia

[IES Pere d'Esplugues](#), La Pobla Llarga

IES Benicalap, Valencia

[IES Vicent Gandia](#), Villanueva de Castellón

[IES Fuente de San Luis](#), Valencia

[IES Riba-roja](#)

IES Abastos

IES Federica Monstseny, Burjassot

[IES Juan de Garay](#), Valencia

IES El Comarcal, Burjassot

IES Isabel de Villena, Valencia [BLOG](#) [WEB](#)

IES Vicent Andrés Estellés, Burjassot

IES Orriols, Valencia

[IES Albal](#)

[IES Distrito Marítimo](#), Valencia [WEB](#)

IES L'Om, Picassent

IES El Saler, Valencia [BLOG](#)

[IES Peset Alexandre](#), Paterna

IES Malilla, Valencia

[IES José de Ribera](#), Xàtiva

IES Luis Vives, Valencia

IES Escultor Francesc Badia, Foios

IES Benimàmet, Valencia

[IES Clara Campoamor](#), Alaquàs

IES Jordi de Sant Jordi, València [BLOG](#)

IES Serpis, València

[IES San Vicente Ferrer](#), València

IES Enric Valor. Silla. [BLOG](#)

IES Sivera Font. [BLOG](#)

[IES Tavernes Blanques](#)

[IES Gonzalo Anaya](#), Xirivella

[IES Hort de Feliu](#), Alginet

Escola El Drac, Torrent

[IES Tirant lo Blanc](#), Torrent

IES El Grao

IES El Puig

IES Ricardo Marín, Chestre

[IES Beatriu Civera, Aldaia](#). [BLOG](#)

IES Benaguasil

[IES Les Alfàbegues](#), Bétera

[IES Tirant lo Blanc](#), Gandía

[Colegio Adventista de Sagunto](#). [BLOG](#)

IES Carles Salvador, Aldaia

[IES Ramón Muntaner](#). Xirivella

[IES Mestre Ramon Esteve](#). Catadau

[IES Para Arques](#). Cocentaina

[IES Vilamarxant](#)

[IES Enric Soler i Godes](#). Benifaió

IES La Morería, Mislata

C. Mercurio

Enllaços d'interès:

Pàgina que arreplega la labor dels equips de mediació de gran part de centres de la província de València, el registre de les activitats dutes a terme i les que es van a realitzar, així com nombrosos recursos per a la formació en convivència i mediació escolar.

<https://sites.google.com/view/mediacionescolar/home>

Equip Convielx. <http://Www.Convielx.Es> ConviElx desenvolupa una labor educativa de suport en l'aula que millora la convivència dels jòvens d'Elx i que repercuteix en un major èxit d'aquests.

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE EDUCACIÓN, CULTURA
Y DEPORTE

reice

GENERALITAT
VALENCIANA

TOTS
A UNA
veu